

विपन्न वर्ग कर्जामा भारी गिरावट आयात र उपभोग कर्जामा वृद्धि

नारायण अर्याल/मध्यान्ह
काठमाडौं, २७ मंसिर

नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रकाशन गरेको चालु आर्थिक वर्ष काँतिग मसान्तसम्मको तथ्यांकनुसार समग्र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको कर्जा, सापटी, क्षेत्रगत र उत्पादनगत कार्य वितरणको प्रवृत्तिमा महत्वपूर्ण परिवर्तन भएको देखिएको छ । तथ्यांकनुसार बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा तथा सापटीमा ०.५२ प्रतिशतले सूच्यन आएको, विभिन्न क्षेत्रगत र उत्पादनगत कर्जा वितरणको प्रवृत्तिमा महत्वपूर्ण परिवर्तन भएको देखिएको छ ।

उत्पादनगत कर्जा प्रवाहको
विश्लेषण गर्दा विपन्न वर्ग
कर्जामा सबैभन्दा ठूलो गिरावट
आएको छ । असोज महिनाको
तुलनामा यस क्षेत्रमा ६.२२
प्रतिशतले कमी आएको छ
अर्थात् २ कुल रकम २ खर्ब
४४ अर्ब ६४ लाख ३० हजार
रुपैयाँमा भनेको छ । तर, सो
कात्तिक महिनामा आयातलाई
टेवा पुर्‍याउने कर्जा र उपभोग
कर्जामा बृद्धि भएको देखिन्छ।

सो अवधिमा बिल
पर्चेज कर्जामा सर्वाधिक
अर्थात् ५.८२ प्रतिशत,
ट्रस्ट रिसिप्ट कर्जा/आयात
कर्जामा पनि २.४५ प्रतिशत

को वृद्धि भएको छ । साथै, असोज महिनाको तुलनामा कात्तिकमा उपभोग कर्जामा ०.१२ प्रतिशतको सामान्य वृद्धि भएको केन्द्रीय बैंकको तथ्यांकले देखाएको छ । जसको दूधल हिस्सा ११ खर्ब ७१ अर्ब ३९ करोड १० लाख रुपैयाँ रहेको छ । यद्यपि सो समयमा कार्यशील पुँजीसँग सम्बन्धित कर्जा प्रवाहमा भने संकुचन आएको छ । जस्तै, असोज महिनाको तुलनामा कात्तिकमा ओभरड्राफ्ट कर्जामा १.६१ प्रतिशतले कमी आएको छ भने नगद कर्जामा १.२७ प्रतिशतले र छोटो अवधिको कार्यशील पुँजी, डिमान्ड कर्जामा १.४८ प्रतिशतले कमी आएको छ ।

तर, सो अवधिमा आवासीय व्यक्तिगत कर्जामा ०.५० प्रतिशत, सवारी साधन कर्जामा ०.६३ र मार्जिन प्रकृतिको कर्जामा ०.८८ प्रतिशतले वृद्धि

भएको तथ्यांकले देखाएको छ, क्षेत्रगत कर्जा प्रवाहमा भने समीक्षा अवधिमा ठूलो गिरावट आएको छ । कात्तिक मसान्त, २०८२ सम्मको क्षेत्रगत कर्जा वितरण हेर्दा, वित्त, बिमा तथा घरजग्गा क्षेत्रमा कर्जा प्रवाहमा रु.३.६ प्रतिशत ले सबैभन्दा ठूलो गिरावट आएको देखिएको हो ।

समय कर्जाको सबैभन्दा ठूलो अंश ओगटेको होलसेलरहरू र खुद्रा विक्रेता क्षेत्रमा पनि कर्जा प्रवाहमा १.०४ प्रतिशतले संकुचन आएको छ, जसको कूल रकम १० खर्ब ३७ अर्ब ०३ करोड १० लाख रुपैयाँ पुगेको छ। यस्तै, यातायात, सञ्चार तथा सार्वजनिक उपयोगिता क्षेत्रको कर्जाको १.२० प्रतिशतले कमी आएको छ। तर, समीक्षा अवधिमा केही उत्पादन र प्रवाधार क्षेत्रमा भने कर्जा प्रवाहमा सामान्य वृद्धि भएको देखिएको छ।

काठमाडौं/मस- नेपाल राष्ट्र बैंकले निने केही अव्यवहारिक नीतिले निष्कृय कर्जा बढ्दै गएको विज्ञहरुले बताएका छन् । बैंक तथा फाइनेान्स एण्ड इन्स्योरेन्स इन्टिच्युट अफ नेपालले गरेको कार्यक्रममा विज्ञहरुले निष्कृय कर्जा बढनुमा राष्ट्र बैंककै कतिपय नीतिहरु रहेको बताएका हुन् ।

पूर्व वैकर ज्ञानेन्द्र हुंगानाले राष्ट्र वैकका निर्देशनहरु अव्यवहारिक हुँदा निष्कृय कर्जा वहीरहेको बताउँछन् । कर्जा रिकभरी गर्न ऋणीलाई चिठी कट्ने र नतिरे ३५ दिने कालोसूचीको सूचना निकाल्ने र लिलाम गर्ने अवस्थाले निष्कृय कर्जामा बढ्दै गएको बताए ।

‘ऋणीले साबा व्याज नतिदा अहले
हामीले गर्ने भनेको चिठी काट्ने हो, तिरने
भने ३५ दिने सूचना निकाल्ने हो, फेरि
नतिरे अर्को १५ दिन निकाल्ने हो, लिलाम
हो हो तर लिनसक्ने होइन’, ढुंगाले भने ।
वैकैको सानो सहयोगले प्रवाह गरिएको
ऋणीको बिजनेस चलायमान हुने हुँदा साना
व्यवसायीलाई वैकै तथा वित्तीय संस्थाले
सपोर्ट गर्न पर्ने उनको भनाइ थियो ।

हुंगानाका भने भूकम्प, कोभिडको
बेला सबै ऋणीलाई १०/२० प्रतिशत
कर्जा दिन राष्ट्र बैंकले भनेको त्यतिबेला

एनपीए भएनपी थपिएर दिइएको भन्दै त्यसैकारण एनपीए घटोको बताए। सावै, उनले राष्ट्र बैकको काँचो दिन नभ्या निष्कर्ष कर्जा नहुने बैक आफैँले दिँदा एनपीए हुने स्वभाविका नभएको सकेत गरे। उनले भने, 'मुलुकमा राजनीतिक अस्थिरताले लगानी गर्न लगानीकर्ताहरू हिँफिच्चाउँछन्, अहिले लगानीकर्ताको मनोबल कमजोर भएको छ, यसलाई उठाउन कसरी छ, छिट्टै चुनाव भएर मुलुकमा स्थायित्वमा लौ जानुपर्छ।' एनपीएको परिभाषा र प्रोभिडनको व्यवस्थामा सुधार नगरि खराब कर्जा बढेर जाने प्रशस्त सम्भावना रहेको उनले दावी गरे।

निर्देशक देवकुमार ढकालले राष्ट्र बैंकले ल्याएका नीतिहरूले बैंकहरूले सही रूपमा कार्यान्वयन नगर्दा पनि समस्या भइरहेको बताए। उनले पुनःकर्जाका सुविधाहरूलाई बैंकहरूले सही रूपमा प्रवाह नभएको भन्ने सही कारण कतिपय उद्योगी व्यापारीहरू असुधायारोमा परेर पलायन नै हुनुपर्ने स्थिति आएको बताए।

‘राष्ट्र बैंकका निर्देशनहरू जेजति रूपमा आएका छन्, बैंकहरूलाई पोर्जेटिभ हिसाबले काम गर्नु भन्नेछन्, ग्राहकलाई धेरै सुविधा दिनुस् भनिएको छ, चलायमान हुनसक्ने सम्म विजनेसलाई चलाउनुस् र राष्ट्र बैंकले दिएका सुविधामार्फत ग्राहकलाई सन्तुष्ट पार्नुस् भनिएको हो, पुनर्कर्जा होस्, या अन्य

थप कर्जाको सुविधा होस्, यी जम्मे कुराहरु
आएको क्लाइन्टलाई सुविधा दिनुस् भनेर
हो, उसलाई रिलाभल गर्न समय दिनुस्
भन्नका लागि आएका विषयवस्तु हुन् ।
यति हुँदाहुँदै पनि बैकरहरु यही सुविधा
दिनपनि आनकानी गर्दा रहेछौं, पूर्वकार्यकारी
निर्देशक ढकालले भने ।

राष्ट्र वैकले वैकहरूलाई दिएका सुविधामार्फत ग्राहकलाई सन्तुष्टी पार्न चक्रिहेको ठकालले बताए । पूर्ववैकले पशुराम खरेब झरीले नियमनमा चुक्दा पनि अहिलेको स्वरूप कर्जा बढिरहेको बताए । उनले भने 'सही रूपमा कर्जाको नियमन भएका वैकहरूको ब्यालेन्स सिट राम्रो छ, वैकहरूले धितोका आधारमा मात्रै ऋण दिनु हुँदैन, धितो लिनुपर्छ तर धितोकै आधारमा लोन दिनुहुँदैन, पाएसम्म लिनुहोस् तर सोचेर मात्रै लिनुस् ।'

क्षेत्रीका अनुसार समग्र अर्थतन्त्र खस्कँदा व्यापार-व्यवसाय प्रभावित भएको छ, र खराब कर्जा बढेको हो। अहिले व्यापार-व्यवसाय छैन। त्यसैले ग्राहकको कर्जा चुक्ता गर्ने क्षमता पनि कमजोर भएको छ। बजारीमा देखिएको नकारात्मक मनोविज्ञानले पनि अहिलेको अवस्था सिर्जना गर्न भूमिका खेलेको जस्तो लाग्ने उनले बताए।

मधेशका अधिकांश पुल निर्माण अलपत्र

काठमाडौं/मस- मधेश प्रदेशका रौतहट र सर्लाहीका विभिन्न ठाउँमा पुल सम्वन्धै निर्माण हुँदा त्यस क्षेत्रका नासिन्दा सारा ती बेहोर्न बाध्य भएका छन् । पुल निर्माणका लागि टेक्का लगाए पनि काम हुन नसक्दा पुल निर्माण अलपत्र छ । रौतहट र सर्लाही जिल्ला जोड्नुका लागि वागमती नदीमा दुईवटा पुल तोकिएको समयमा निर्माण नभई अलपत्र हुँदा यात्रुहरु वर्षौदेखि जोखिमपूर्ण एवम् कष्टकर यात्रा गर्नु बाध्य छन् । दुवै पुलले सर्लाही र रौतहट मात्र नभए पसा, बारा, रौतहटलाई मधेश प्रदेशको राजधानी जनकपुरलाई जोड्छ ।

ऊर्जा, वनस्त्रोत तथा सिँचाई, मौकिक पूर्वाधार तथा यातायात र सहरि विकासमन्त्री कुलमान धीरिङले शुक्रवार साँझ पुल निरीक्षण गरी निर्माण प्रगतिका बढ्दोमा जानकारी लिएका छन् । पुल नहुँदा बेहोर्नुपरेको समस्याका

विषयमा स्थानीयसँग भेटेर
छलफल गरेका थिए ।

पुल नवन्दा आम जनताको हेरक दिन बेहोरिरहेको समयमा देखेका आफूलाई दुःख लागेको उल्लेख गर्दै मन्त्री घिसिङ आफू मन्त्री पदमा रहे या नरहे पनि खबरदारी गरिरहने बताए। स्थानीयले पुल तत्काल निर्माण सम्पन्न गर्न आग्रह गरेका थिए। रौतहटको दुर्गाभगवती गाउँपालिका र सलहीको रामनगर गाउँपालिका जोड्ने बागमती नदी (गंगा पिपरा) जोड्ने सात समी मीटर लामो पुल अलपत्र छ। पुल निर्माणका लागि असार २०७३मा टण्डुई-रसुवा-पप्पु जेभीसँग ८२ करोड ३७ लाख रूपैयाँ ठेक्का सम्झौता भएको थियो।

पछिल्लो पटक थपिएको ठेक्का सम्झौताको म्याद बमोजिम पुल निर्माण १३ कात्तिक २०८३ भित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने छ । गत वर्षको असोजमा बागमती नदीमा

आएको बाढीले पुलको एक स्थान र एक जग (फाउन्डेसन) बगाएको छ । पुलको निर्माण भौतिक प्रगति ८० प्रतिशत छ । हनुवाकी राजमार्ग अन्तर्गत सलही र रौतहट जोड्ने बागमती (बडवा) ६३४ मिटर लामो पुल निर्माणका लागि सुरुमा जेठ २०७५ मा तीन वर्षभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी ठेक्का सम्झौता भएको थियो । साढे १२ वर्ष बितिसक्दा पनि पुल निर्माण हुन सकेको छैन । निर्माण व्यवसायीले काम गर्न नसकेपछि पुरानो ठेक्का तोडी वैशाख २०७९मा ६५ करोड १६ लाखमा नयाँ ठेक्का लगाइएको थियो । साढे दुई वर्षभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता भएकोमा हाल निर्माण प्रगति २० प्रतिशत मात्र छ । ठेक्काको म्याद चैत २०८३ सम्म थपिएको थएता पनि निर्माण व्यवसायी निर्माणस्थलमा परिचालित भएको छैन ।

त्यस्तै, रीतहटको चपुखाट
उत्तरतर्फस्थित गैडाटार चाँदी पुल
१० वर्षदेखि निर्माण अलपत्र छ।
मकवानपुरको बकैया गाउँपालिका
को जुद्ध धरान-चतरा-हैटौँडा
सडक खण्डसँगसम्बन्धित जोडनसमेत
प्रयोग हुने पुल तीन पटक म्याद
थपिए पनि अझै निर्माण सम्पन्न
हुन सकेको छैन ।

केन्द्रीय बैंकले उपदान कोषमा रहेको रकम लगानी गर्ने

काठमाडौं, मंस - नेपाल राष्ट्र बैंकले उपदान तथा पेसुन कोषमा रहेको छु अर्ब १० करोड बराबरको रकम बैंक तथा वित्तीय संस्थामा लगानी गर्न भएको छ। केन्द्रीय बैंकले सूचना प्रकाशित गरी आफूले लिन चाहेको रकम र ब्याजदर समेत पुस्ताव गरी आवेदन पेस गर्न आग्रह गरेको छ। केन्द्रीय बैंकले एक वर्षका लागि लगानी गर्न लागिणकाले यही मंसिर २९ गते प्रतिबन्ध ब्याजदर प्रस्ताव गर्न आग्रह गरेको छ।

राष्ट्र वैकल्पिक 'क' वर्गका वाणिज्य बैंकमा पाँच अर्ब २८ करोड, 'ख' वर्गका विकास बैंकमा ९९ करोड र 'ग' वर्गका वित्त कम्पनीमा ३३ करोड बराबर लगानी गर्न लागिएको सूचनामा उल्लेख छ । बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा आएको कतौमा दुई वर्ष पूरा भएको, तोकिएको न्यूनतम कूल कर्जा पुँजी कोष कायम भएको, निष्क्रिय कर्जा कूल कर्जा सापटीको आठ प्रतिशत र खुद निष्क्रिय कर्जा अनुपात तीन प्रतिशत नानाघेको नियन्त्रयतका

शत पूरा गरेको हनुपनै छ ।
त्यसैगरी केन्द्रीय वैकले कर्मचारी सुरक्षण
कोषमा रहेको एक अर्ब वरावरको रकम बैंक तथा
वित्तीय संस्थामा लगानी गर्न भएको छ । एक
वर्षका लागि लगानी गर्न लागिएको उक्त रकमको
व्याजदरसहित प्रस्ताव गर्न सूचनामा आग्रह
गरिएको छ । सूचनाअनुसार 'क' वर्गका वाणिज्य
बैंकमा ८० करोड, 'ख' वर्गका विकास बैंकमा
१५ करोड र वित्त कम्पनीमा पाँच करोड वरावर
लगानी गर्न लागिएको हो ।

अव्यावहारिक नीतिले निष्क्रिय कर्जा बढ्यो

राप्ती सोनारी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

अगैया, बाँके
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

नदीजन्य पदार्थको बिक्रीका लागि बोलपत्र आव्हान सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/२८

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा 'घ' को (६), यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८० र गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०८२/०८/२८ गते बसेको बैठकको निर्णय बमोजिम तपसिलमा उल्लेखित गाउँपालिकाको अधिकांश क्षेत्रभित्र रहेका नदी, खोलाहरूको घाटबाट प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) प्रतिवेदन- २०७९ द्वारा निर्धारित तपाइएको बमोजिम नदीजन्तु पदार्थ उत्खनन गरी यस गाउँपालिकाको लोकेको दरमा बकिर्रा गर्ने गरी ठेक्का नबढेबस्त गर्नुपर्ने भएकोले छिन्छु व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीहरूले फर्म नवीकरणको बमोजिम प्रमाणपत्र, मूल्या अभिवृद्धि कर दर्रा प्रमाणपत्र, आ.व. २०८१/०८२ को कर चुका प्रमाणपत्र र नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपिहरू संलग्न गरी तपसिल बमोजिमका शर्तहरूको अधीनमा रही बोलेपत्र प्रकाशना सहभागी हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यी सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

तपसिलः

सि. नं.	सूचना नं. बोलपत्र नं.	बोलपत्रको नाम	उत्खनन् परिणाम (घन फिट)	न्यूनतम बोलपत्र रकम (अ.आय कर, मू.अ. कर र सडक मर्मत/वातावरण शुल्क बाहेक)	बोलपत्र दस्तुर
१	1/RSRM/2082-083	राम्री सोनारी अन्तर्गत पर्ने विभिन्न ३ वटा घाटहरु ((जलालाघाट,टिकुलिपुर घाट, शिजनिया/समशेरगंज घाट,) को नदिजन्य पदार्थको एकमुष्ट ठेक्का ।	४५८५२३९	रु. ४,१२,६७,१५१ -/-	रु. ५,०००/-
२	2/RSRM/2082-083	राम्री सोनारी अन्तर्गत पर्ने (मुगुवा दक्षिण, परुवा खोला ,झिझरी खोला,खल्ला टपरी,) को नदिजन्य पदार्थको ठेक्का ।	४३६०९७५	रु. ३,९२,४८,७७५ -/-	रु. ५,०००/-
३	३/RSRM/2082-083	राम्री सोनारी अन्तर्गत पर्ने (जंगपुर साईपुर्, शिनावास नयाँबास्ति घाट, नवलपुर घाट र आलिनगर/चाचाफर्का, बगदैला घाट) को नदिजन्य पदार्थको ठेक्का ।	५१५३७१०	रु.४,६३,८३,३९० -/-	रु. ५,०००/-

शर्तहरुः

३. फर्मको हकमा नवीकरण भएको दर्ता प्रमाणपत्र, मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र, आ. व. २०८१/०८२ को करकुत्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र व्यक्तिको हकमा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि, बोलपत्र फाराम दस्तुर बापत हिमालयन बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय शमशेरगञ्जमा रहेको यस कार्यालयको खाता नं. ०५२०७५४०५१००२४ मा नगद जम्मा गरेको नगद भौचर साथ निवेदन पेश गरी यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले ३०औं दिनको दिनको १२:०० बजे भित्र विद्युतीय माध्यमबाट बोलपत्र पेश गर्न सकिनेछ । विद्युतीय माध्यमबाट बोलपत्र पेश गर्दा बोलपत्रदाताले सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको www.bolpatra.gov.np/egg बाट बोलपत्र सम्बन्धी कागजातहरू डाउनलोड तथा अपलोड गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । तोकिएको बोलपत्र दस्तुर यस कार्यालयको बैंक खातामा माथि उल्लेखित खाता नं. मा जम्मा गरेको भौचरलाई बोलपत्र सम्बन्धी कागजात साथ सलम गर्नुपर्नेछ । बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम दिन सार्वजनिक बिदा पर्ने गएमा सोको लगत्तै पछिको कार्यालय खुल्ने दिन उल्लिखित कार्य हुनेछ ।
२. बोलपत्र सम्बन्धी फाराम बार्द कबोल रकम अक्षर र अंकमा स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ । अंक र अक्षरमा फरक परेमा अक्षरलाई मान्यता दिईनेछ । आफुले कबोल गरेको अंकको ५ प्रतिशतको दरले हुन आउने धरौटी रकम यस कार्यालयको हिमालयन बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय शमशेरगञ्जमा रहेको धरौटी खाता नं. ०५२०७५४०५१००१४ मा जम्मा गरी सोको सक्कल बैंक भौचर वा राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त बाणिज्य बैंकबाट यस कार्यालयको नाममा बोलपत्र नं. र नाम उल्लेख गरी १२० दिनको म्याद सहित जारी गरिएको बीड बण्ड पेश गर्नु पर्नेछ ।
३. खरिद गरेको बोलपत्र फारामहरूमा उल्लेख भएका सबै विवरणहरू भरी बोलपत्रदाताले प्रत्येक पानामा सही छाप गरी फर्मको नाम, ठेगाना, कामको विवरण, बोलपत्र विवरण प्रोपराइटको नाम, ठेगाना, फोन नं. मोबाइल नं. समेत स्पष्ट खुलाड्ड फर्मको छाप लगाई प्रथम पटक सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३० औं दिन दिनको १२:०० बजे भित्र विद्युतीय माध्यमबाट दर्ता गर्नु पर्नेछ ।
४. एक फर्म वा संस्थाको नाममा खरिद गरिएको बोलपत्र अर्को फर्म वा संस्थाका नामबाट दाखिला गर्न पाइने छैन ।
५. रीतपूर्वक पर्न अएका बोलपत्र सम्बन्धी कागजातहरू पेश गर्ने अन्तिम दिनको १२:३० बजे देखि विभिन्न कार्यालयका प्रतिनिधि, निर्माण व्यवसायी वा निजको प्रतिनिधिहरूको रोहबरमा यस कार्यालयमा खोलिनेछ । साथै बोलपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधि बोलपत्र खोल्ने समयमा उपस्थित नभएमा बोलपत्र खोल्न बाधा पर्ने छैन । उक्त दिन विदा परेमा सो कार्य बिदाको लगत्तै पछि कार्यालय खुल्नेको दिनमा गरिनेछ ।
६. ग्री-बिड बैठक यो सूचना प्रकाशित मितिले २० औं दिन दिनको १३:०० बजे राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको कार्यालयमा हुनेछ । ईच्छुक बोलपत्रदाताहरूले उक्त बैठकमा भाग लिई यस सम्बन्धमा विस्तृत जानकारी हासिल गर्न सक्नु हुनेछ । उक्त दिन बिदा परेमा उक्त बैठक सोको भोलिपल्ट सोही समयमा हुनेछ ।
७. बोलपत्र सम्बन्धी विस्तृत जानकारी बोलपत्र सम्बन्धी फाराममा उल्लेख गरिएको हुँदा सोही पुस्तिकाबाट अवगत गर्न वा यस कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।
८. म्याद नाघी, रीत नपुगी वा शर्तसहित पेश हुन अएका बोलपत्र स्वीकार गर्न यस कार्यालय वाध्य हुने छैन ।
९. बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहनेछ ।
१०. बोलपत्र स्वीकृत भएमा सो को सूचना पाएको वा घरदेखि सूचना टाँस भएको मितिले ७ दिनभित्र मू.अ. कर दर्ता प्रमाणपत्र समेत लिई कबोल अंकको सत प्रतिशतले हुने रकम अनिवार्य बुझाउनुपर्नेछ । साथै बोलपत्र कबोल गर्ने ब्यक्ति वा फर्मले आफुले कबोल गरेको अंक, सेवा शुल्क बापत हुन आउने जम्मा रकमको नियमानुसार थप १३% भ्याट र १.५% अग्रिम आय कर रकम समेत आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा बुझाई सक्कल भौचर यस कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।
११. ठेक्का वन्दोवस्तका लागि उल्लेख भएका खोलानालाको अवस्थाको सन्दर्भमा बोलपत्रदाताले स्थलगत भ्रमण गरी जाँची बुझी IEE प्रतिवेदनमा उल्लेखित स्थानका लागि बोलपत्र पेश गरेको मानिनेछ ।
१२. ढुंगा, गिट्टी, वालुवाको उत्खनन तथा निकासीमा स्वीकृत IEE मा व्यवस्था भए बमोजिम औजारको प्रयोग गर्न सकिनेछ ।
१३. विशेष गरी ढुंगा, गिट्टी, वालुवा, ग्रेनाइ आदि झिकदा वातावरणीय सन्तुलनमा असर नपर्ने गरी झिक्ने बन्दोवस्त ठेकेदार स्वयंले मिलाउनु पर्नेछ । वातावरण सन्तुलन वा भू उपयोगिताको दृष्टिकोणबाट वन्यजन्तु, आरक्ष तथा राष्ट्रिय निकुञ्जको निषेधित वन सीमाना भित्रबाट वालुवा ढंगा, गिट्टी, ग्रेनाइ झिक्न पाइनेछैन । वन तथा वन्यजन्तु आरक्ष र राष्ट्रिय निकुञ्ज सम्बन्धी कानूनको पालना गर्नु ठेकेदारको कर्तव्य हुनेछ ।
१४. यस गाउँपालिकाका नदी तथा नदीहरूको उत्खनन क्षेत्र र उत्खनन परिमाणका सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सम्बन्धित यस गाउँपालिकाबाट जारी भएका कानून, प्रदेश कानून तथा अन्य प्रचलित कानून वा मापदण्ड बमोजिम हुनेछ । साथै यस कार्यालयबाट गरिएको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन यस बोलपत्र सम्झौताको अभिन्न अंग मानिने छ ।